

Kristen television i ett sekulariserat Sverige

En kvalitativ studie av hur Kanal 10 representerar kristen tro i digitala medier

Författare: Alice Dahlberg, Alva Wisti, Julia Hamma och Tilda Åhman Rosvall

Medie- och kommunikationsvetenskap: fortsättningskurs, Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet

Handledare: Christine Davidsson Sandal

Examinator: Martin Sundby

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Abstract.....	2
1. Bakgrund.....	3
1.1 Inledning och problemformulering.....	3
1.2 Syfte & Frågeställningar.....	4
2. Metod.....	4
3. Teori.....	6
3.1 Representationsteori.....	6
3.2 Heidi Campbell.....	7
4. Tidigare forskning.....	8
5. Analys.....	10
5.1 Analys utifrån Heidi Campbells teori om digital religion.....	11
5.2 Analys utifrån Stuart Halls representationsteori.....	16
6. Slutsats.....	20
7. Referenslista.....	22

Abstract

Kristen television i ett sekulariserat Sverige: En kvalitativ studie av hur Kanal 10 representerar kristen tro i digitala medier.

Denna uppsats är författad av Alice Dahlberg, Alva Wisti, Julia Hama och Tilda Åhman Rosvall i Medie- och kommunikationsvetenskap vid Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet. Studien undersöker hur kristen tro representeras och ges mening genom Kanal 10:s digitala medieinnehåll i relation till ett sekulariserat svenskt samhälle. Det finns begränsad forskning om hur kristna medieaktörer i Sverige kommunicerar kristen tro i digitala medier, vilket denna studie ämnar undersöka. Studien bygger på en kvalitativ innehållsanalys av fyra videor publicerade på Kanal 10:s digitala plattform. Analysen grundas i Stuart Halls representationsteori, samt Heidi Campbells teorier om digital religion. Resultatet visar att kristen identitet till stor del representeras hos Kanal 10 genom personliga berättelser, gemenskapsskapande och ett inkluderande språk. Vidare visar studien att kristen tro genom Kanal 10 presenteras som begriplig och relevant i ett sekulariserat samhälle. Vi ser även att digitala medier idag förändrar synen på religion och fungerar som viktiga mötesplatser för religiöst identitetsskapande.

Nyckelord: Digital religion, representation, kristendom, sekularisering

1. Bakgrund

1.1 Inledning och problemformulering

I dagens svenska samhälle beskrivs religion ofta som mindre betydelsefull än tidigare. Samtidigt visar flera undersökningar att intresset för tro och religion fortfarande finns kvar, särskilt bland unga. Enligt Ungdomsbarometern (2025) har ungas intresse för religion och andlighet ökat under de senaste åren, där vi ser att fler unga söker mening, trygghet och identitet genom religion och kristendom. Detta sker i ett samhälle som samtidigt präglas av individualisering, digitalisering och sekularisering, där traditionella religiösa institutioner inte längre har samma självklara roll som tidigare. Religion har därmed inte försvunnit ur offentligheten, utan uttrycks och kommuniceras allt oftare genom digitala medier och nya medieformer.

I denna utveckling har religiösa medieaktörer fått en allt större betydelse för hur kristen tro synliggörs och förstås i samtiden. Ett exempel på detta är Kanal 10, en svensk kristen tv-kanal som producerar religiöst innehåll genom digitala plattformar. Genom inspelade predikningar, personliga berättelser och vardagliga exempel kommunicerar kanalen kristen tro till en modern publik. I ett sekulariserat samhälle där människor spenderar en stor del av sin vardag i digitala medier blir det därför relevant att undersöka hur kristendom representeras och görs relevant i digital kommunikation.

Tidigare forskning visar att medier idag spelar en central roll för hur religion formas, synliggörs och förstås i samhället. Forskare som Heidi Campbell och Stig Hjarvard (*Mediatization and Religion*, 2012) menar att religion i allt större grad anpassas till medielogik och digitala plattformar, där personliga berättelser, relationer och ett vardagligt språk blir viktiga sätt att skapa mening och gemenskap kring tro. Samtidigt finns det begränsad forskning om hur svenska kristna medieaktörer, såsom Kanal 10, representerar kristen tro genom digitalt innehåll i relation till ett sekulariserat svenskt samhälle.

1.2 Syfte & Frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur kristen tro konstrueras och framställs i Kanal 10:s digitala medieinnehåll samt hur detta blir ett exempel på hur religion görs relevant i ett medialiserat och sekulariserat svenskt samhälle.

-Hur konstrueras och formuleras kristen tro genom identitetsskapande och gemenskap i Kanal 10:s medieinnehåll?

-Hur positioneras kristen tro i Kanal 10:s medieinnehåll i relation till ett medialiserat och sekulariserat samhälle?

2. Metod

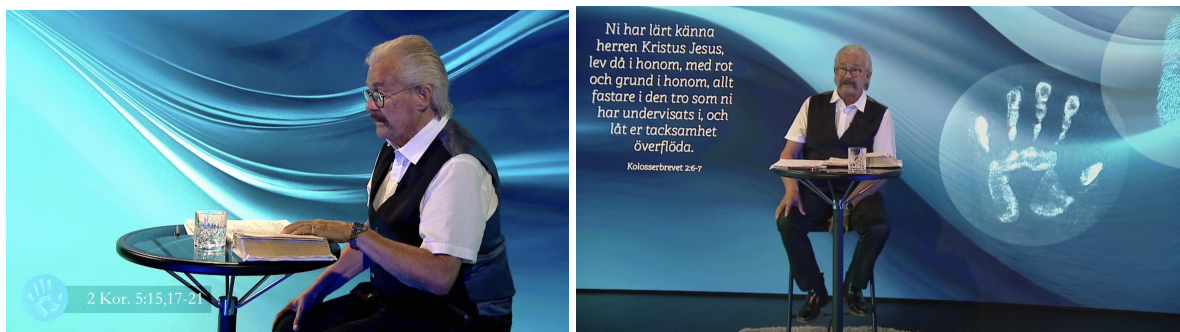
Studien bygger på en kvalitativ innehållsanalys av digitala predikningar publicerade på Kanal 10:s hemsida. Kanal 10 är en svensk kristen tv-kanal som producerar och publicerar religiöst innehåll genom både traditionell tv och digitala plattformar.

En kvalitativ metod passar studiens syfte eftersom fokus ligger på att tolka innehållets mening och representation snarare än att mäta materialet statistiskt. Genom en kvalitativ innehållsanalys kan återkommande teman i materialet identifieras och tolkas (Clark et al., 2021, s.31-32,272), vilket görs med hjälp av studiens teoretiska perspektiv. Analysen kan därför även förstås som tematisk då den fokuserar på teman kring identitet, gemenskapsskapande, medialisering och sekularisering. Analysen utgår främst från Stuart Halls representationsteori samt Heidi Campbells forskning om digital religion och medialisering.

Materialet består av fyra digitala predikningar publicerade på Kanal 10:s hemsida mellan 20 april 2026 och 8 maj 2026. Den valda tidsperioden gör det möjligt att undersöka ett samtida medieinnehåll från Kanal 10 samt analysera hur kristen tro kommuniceras i dagens digitaliserade och sekulariserade samhälle. Videorna är cirka åtta till nio minuter långa och består av en predikant som talar direkt till tittaren framför en enkel bakgrund. Webbplatser och digitala dokument kan enligt Bryman användas som datakällor för att undersöka sociala och kulturella fenomen. Eftersom det inte varit möjligt att analysera hela Kanal 10:s utbud har ett målinriktat och strategiskt urval (purposive sampling) använts (Clark et al., 2021, s.377). Videorna valdes ut utifrån deras relevans för studiens syfte och frågeställningar. Flera kortare videor valdes istället för ett mindre antal längre videor för att kunna identifiera återkommande teman och undersöka hur kristen tro framställs i Kanal 10:s olika videor.

Videorna har transkriberats med tidsangivelser, vilket Bryman beskriver som ett viktigt steg i processen vid kvalitativ analys (Clark et al., 2021, s.12). Efter transkriberingen lästes materialet igenom gemensamt för att hitta teman och mönster i predikningarna. Analysen utgick delvis från studiens teoretiska perspektiv och centrala begrepp, men teman växte även fram genom det empiriska materialet. Under genomgången markerades särskilt delar av predikningarna som uppfattades som relevanta för studien. Därefter genomförde varje gruppmedlem en inledande analys av sin tilldelade video innan analyserna sammanfördes i en gemensam analysprocess.

Studien har valt att fokusera på det talade innehållet i predikningarna snarare än videornas visuella uttryck. Även om materialet också hade kunnat analyseras visuellt ligger fokus på hur kristen tro kommuniceras genom predikningarnas innehåll.

Materialet består av offentligt publicerade videor från Kanal 10:s hemsida. Då inga personintervjuer har gjorts har studien inte krävt informerat samtycke. Analysen fokuserar på det publicerade medieinnehållet snarare än på individerna bakom materialet.

3. Teori

3.1 Representationsteori

I studien tillämpas Stuart Halls representationsteori (1997) för att analysera hur kristen tro framställs och formuleras i Kanal 10:s digitala innehåll. Teorin fokuserar på hur mening produceras genom språk, symboler och kulturella uttryck i medier, något som gjort den central inom medie- och kommunikationsvetenskaplig forskning (Hall, 1997, s.1,4,16).

Hall (1997, s.24-25) menar att representation inte kan förstås som en objektiv återgivning av verkligheten. Istället beskriver han representation som en process där mening produceras och organiseras kulturellt (Hall, 1997, s.2,28). Medier återger därmed inte enbart verkligheten, utan bidrar också till att forma förståelser av identiteter, sociala fenomen och kulturella normer (Hall, 1997, s.3-5,10). Representation kan därför förstås som hur olika fenomen görs begripliga genom språk, symboler och andra kulturella uttryck (Hall, 1997, s.5,19).

En central utgångspunkt hos Hall (1997, s.1,21-22) är att mening skapas genom gemensamma tolkningssystem och kulturella koder. Språk och symboler får sin betydelse först inom de kulturella sammanhang där de används och tolkas (Hall, 1997, s.3,22). Med detta perspektiv framstår medier som centrala platser för meningsskapande, där föreställningar om identitet, kultur och samhälle produceras och förmedlas (Hall, 1997, s.10,49).

Teorin blir relevant för denna studie eftersom den möjliggör en analys av hur kristen tro, identitet och gemenskap representeras genom språk, symboler och berättelser i Kanal 10:s innehåll. Hall används därmed som ett analytiskt verktyg för att undersöka hur mening skapas och vilka föreställningar om kristen tro som förmedlas i materialet.

3.2 Heidi Campbell

Heidi Campbells forskning om digital religion utgår från att religion idag formas allt mer genom medier och kommunikation. Campbell har i flera studier undersökt hur religiösa gemenskaper, identiteter och auktoritet förändras i digitala miljöer (Campbell, 2010; Campbell & Bellar, 2022). Hon menar att digitala medier inte bara fungerar som verktyg för att sprida religion, utan också påverkar hur religion praktiseras, förstås och upplevs i människors vardag.

I sin forskning beskriver Campbell hur religiösa grupper anpassar sitt sätt att kommunicera genom medier för att göra religiösa budskap relevanta i sin samtid. Detta kan kopplas till teorin Religious Social Shaping of Technology, som används i studien för att analysera hur Kanal 10 anpassar sina religiösa budskap till dagens mediesamhälle (Campbell 2010).

Studien utgår även från Campbells begrepp networked religion, som beskriver hur religion i digitala miljöer formas genom relationer, nätverk och personliga berättelser snarare än enbart genom traditionella religiösa institutioner. Campbell beskriver sex centrala särdrag inom networked religion: storied identity, networked community, shifting authority, convergent practice, multisite reality och experiential authenticity (Campbell & Bellar 2022). Dessa begrepp används i analysen för att undersöka hur kristen identitet, gemenskap och religiös auktoritet konstrueras i Kanal 10:s medieinnehåll.

Campbells perspektiv blir relevant för studien eftersom Kanal 10 använder digitala plattformar för att kommunicera kristen tro genom ett direkt tilltal till publiken som är lätt att analysera utifrån hennes forskningsbegrepp. Hennes perspektiv är användbara för att förstå och beskriva hur religion anpassas till ett digitalt och sekulariserat samhälle.

Teoriernas användning i analysen

Genom att använda båda teorierna kan studien både undersöka hur Kanal 10 anpassar sitt religiösa budskap till dagens samhälle och analysera hur kristendomen konstrueras och representeras i Kanalens innehåll. Användningen av två teorier gör det möjligt att analysera

materialet ur flera perspektiv och bidrar därmed till en bredare förståelse än vad en enskild teori hade kunnat ge.

4. Tidigare forskning

Hjarvard & Lövheim - Mediatization and religion

Tidigare forskning om religion och medier har visat att medier idag har fått en stor roll i hur religion kommuniceras. Det är alltså inte enbart i de traditionella religiösa institutionerna som religion formas, synliggörs och förhandlas, utan idag sker det i allt större grad genom medier. Hjarvard och Lövheim lyfter i *Mediatization and Religion* (2012) den stora roll medierna fått i vår samtid när det kommer till hur samhället representerar, diskuterar och förstår religion (Hjarvard & Lövheim, 2012, s.9-11). De beskriver att under de senaste åren har relationen mellan religion, medier och kultur växt som forskningsområde. Här har forskningen om de nordiska samhällena tagit särskilt fart eftersom religion där ofta räknas som en privat angelägenhet, samtidigt som religionen åstadkommer en fortsatt närvaro i offentligheten genom medier (Hjarvard & Lövheim, 2012, s.11). Detta blir relevant i en nordisk kontext då de nordiska länderna är präglade av omfattande digital medieanvändning, hög sekularisering och gedigna public service-traditioner (Hjarvard & Lövheim, 2012, s.10-11).

Medialisering av religion innebär på ytan att religiösa budskap förmedlas genom medier. På djupet innefattar detta även att medier påverkar religionens synlighet, position i offentligheten och dess uttrycksformer (Hjarvard & Lövheim, 2012, s.11-12,22). Hjarvard och Lövheim lyfter därför vikten av att inte behandla religion och media som separata områden (Hjarvard & Lövheim, 2012, s.11). Istället bör de förstås som sammanvävda delar av dagens meningsskapande och social interaktion.

Hjarvard belyser just att medierna inte enbart bidrar till att återge religiösa budskap, utan de har en central roll i hur religion framställs och uppfattas offentligt (Hjarvard, 2012, s.21-22).

Detta blir relevant i denna studie då Kanal 10 är en religiös medieaktör som använder egna digitala plattformar för att producera och distribuera innehåll om kristendomen. Dessutom nämns Kanal 10 i *Mediatization and Religion* som ett exempel på en kristen nischkanal (Hjarvard & Lövheim, 2012, s.29). Trots att Kanal 10 nämns som ett exempel på en kristen nischkanal riktar Hjarvard och Lövheim främst fokus mot medialisering som samhällelig process och hur religionen intagit en förändrad position i dagens medialiserade samhälle. De undersöker däremot inte hur kristen identitet, gemenskap och föreställningar om tro representeras i Kanal 10:s eget innehåll. Genom en kombination av Halls representationsteori och medialiseringsteori bidrar denna studie därför med en fördjupad förståelse för hur kristendom konstrueras och ges mening i Kanal 10:s innehåll och bidrar till en ökad förståelse för hur religion representeras i en bredare digital mediekontext.

Hjarvard (2012, s.24-28) identifierar tre former av medialiserad religion som han särskiljer: journalistik om religion, religiösa medier och banal religion. I denna studie blir formen religiösa medier särskilt relevanta. Hjarvard beskriver religiösa medier som medier där religiösa aktörer till stor del själva kontrollerar kommunikationen (Hjarvard, 2012, s.28). Vidare lyfter Hjarvard att religiösa medier inte undkommer medielogiken, utan även de behöver förhålla sig till medielogik, tekniska format och förväntningar från publiken (Hjarvard, 2012, s.31).

Genom Hjarvard och Lövheim framkommer det att religion inte nödvändigtvis försvinner i sekulariserade samhällen. Istället kan religion här yttra sig i nya former och uttryck genom medierna (Hjarvard, 2012, s.23-24). I medielandskap där digital kommunikation och visuella uttryck spelar allt större roll uppstår krav på religiösa aktörer att skapa synlighet och relevans (Hjarvard, 2012, s.25-26). Mot denna bakgrund kan medieinnehållet producerat av Kanal 10 undersökas som en arena där kristendomen representeras och får mening i ett samhälle präglad av medialisering och sekularisering.

Charles Taylor

Tidigare forskning om sekularisering visar att religionens roll i västerländska samhällen har förändrats över tid. Taylor menar i *A Secular Age* att sekularisering inte främst handlar om att färre människor tror på Gud utan om att villkoren för tro har förändrats (Taylor, 2007, s. 2-4).

Religion är inte längre en självklar del av samhället utan ett alternativ bland flera sätt att förstå livet och världen (Taylor, 2007, s. 3).

Taylor (2007, s. 1-4) beskriver hur religion tidigare hade en central position i samhället och människors vardagsliv medan dagens samhälle kännetecknas av att både tro och icke-tro är möjliga alternativ. Forskningen visar att individen i större utsträckning själv förväntas skapa mening och identitet (Taylor, 2007, s. 3-4).

Vidare betonar Taylor att sekularisering handlar om förändrade "conditions of belief", det vill säga de samhälleliga villkor som omger tron (Taylor, 2007, s. 3-4). I ett sekulariserat samhälle behöver religion konkurrera med andra livsåskådningar och perspektiv. Detta gör att religion inte längre har samma självklara ställning i offentligheten som tidigare (Taylor, 2007, s. 2-3).

Dessa forskningsresultat är relevanta för studien av Kanal 10 eftersom kanalen verkar i ett svenskt samhälle som ofta beskrivs som sekulariserat. Kanalens användning av digitala medier, personliga berättelser och vardagligt språk kan förstås som ett sätt att kommunicera kristen tro i en kontext där religion inte längre har en självklar plats i människors vardag. Tidigare forskning pekar därmed på att religiösa aktörer behöver anpassa sina kommunikationsformer för att upplevas som relevanta och meningsfulla i det moderna samhället (Taylor, 2007, s. 2-4).

5. Analys

Analysen är uppdelad utifrån studiens två teoretiska perspektiv: Heidi Campbells teori om digital religion och Stuart Halls representationsteori. Syftet med denna uppdelning är inte att genomföra två separata analyser, utan att belysa olika aspekter av samma material. Campbells teori gör det möjligt att undersöka hur kristen tro kommuniceras, formas och anpassas i en digital mediemiljö genom innehållet på Kanal 10, samt Kanal 10:s position i samhället. Därefter används Halls representationsteori för att analysera hur språk, symboler och berättelser konstruerar mening, identitet, gemenskap och föreställningar om kristen tro i materialet. Teorierna kompletterar därmed varandra och bidrar tillsammans till en bredare förståelse av hur kristendom representeras och förmedlas genom innehållet på Kanal 10. De

teman som identifieras i analysen - identitet, gemenskap, sekularisering och medialisering - återkommer därför i båda delarna, men analyseras utifrån olika teoretiska utgångspunkter.

De analyserade videorna leds av Gunnar Johansson, pastor och återkommande predikant på Kanal 10. I videorna fungerar han både som programledare och religiös vägledare genom att undervisa tittaren om kristen tro och identitet.

5.1 Analys utifrån Heidi Campbells teori om digital religion

Nätverksreligion

Heidi Campbell och Wendi Bellar menar att religion förändras i digitala miljöer på så sätt att tro inte längre endast utformas genom traditionella institutioner, den formas även av relationer och personliga nätverk. Detta fenomen, som Campbell & Bellar kallar “networked religion” definieras av sex särdrag: storied identity, networked community, shifting authority, convergent practice, experiential authenticity och multisite reality (Campbell & Bellar, 2022, s.10-11).

Kristen identitet och personlig tro

Heidi Campbell och Wendi Bellar använder begreppet “storied identity” för att förklara hur religiösa individer använder sig av både digitala resurser och resurser från verkliga livet för att konstruera en bild av vem de är och hur deras tro ser ut (Campbell & Bellar, 2022, s.91). I alla fyra videor delar Gunnar Johansson med sig av personliga berättelser om sitt eget hem, sitt känsloliv, och vardagliga situationer de flesta kan relatera till. Den kristna identiteten som förmedlas blir här inte att följa regler, utan snarare att känna sig trygg och delaktig. Johansson använder sig av personliga berättelser för att sedan knyta an och förklara teologiska ideer som helgelse och andlig utveckling. Det är alltså genom Johanssons personliga anekdoter som den kristna identiteten formas och förmedlas.

I analysmaterialet konstrueras en särskild bild av kristen tro genom citat som:

“Vi är också skuldbefriade i och genom Jesus Kristus” (*Skuldbefriad i Kristus*, 00:35)

“Vi är Guds söner och döttrar som till och med är delaktiga utav det himmelska arvet.” (*Vi är Guds söner och döttrar*, 02:35)

Dessa ord blir identitetsskapande och pekar på att den som tror är inkluderad, delaktig och älskad.

Campbell & Bellar skriver även att religiös identitet i digitala miljöer är mångfacetterad. Som exempel hänvisar de till Deborah Wheelers (2014) studier av religiösa mammabloggar i USA, där inlägg om deras personliga tro blandas med relationer, sport och hobbyer (Campbell & Bellar, 2022, s.91-92). De får alltså flera olika sidor av samma identitet. Johansson talar om sig själv som bland annat pastor, pappa och Guds barn. Genom att visa flera sidor av sig själv gör han sig mer relaterbar i relationen till publiken.

I videon “En ny skapelse i Kristus” berättar Johansson även om sitt tidigare liv som “raggare” och hur människor omkring honom tvivlade på att han skulle kunna bli religiös (*En ny skapelse i Kristus*, 06:06-07:34). Genom berättelsen konstrueras en identitet där tron framställs som något som kan förändra människans liv och skapa en ny självbild genom Gud. Han betonar även flera gånger i videon att människan kan bli “en ny skapelse” och lämna sitt gamla liv bakom sig. Detta kan bidra till att kristen tro upplevs som mer relevant och lockande i ett samhälle där frågor om identitet, trygghet och personlig mening fortfarande är viktiga. Detta kan även förstås i relation till den ökade andlighet och religiösa sökande som bland annat syns bland unga i dagens samtid.

Experiential authenticity beskriver hur en individ avgör om de religiösa uppfattningar de möter, både online och offline, är “sanna” eller “riktiga”. Enligt Campbell & Bellar väger individens egna erfarenheter och övertygelser tyngre än kyrkliga standarder i digital religion (Campbell & Bellar, 2022, s.106-108). Det viktiga blir inte huruvida vad kyrkan säger är sant, utan om individen själv upplever det som äkta. Detta blir tydligt i det analyserade materialet då Johansson ofta uppmanar tittarna att själva utforska och förstå de budskap han förmedlar.

“Convergent practice” hänvisar till processen att samla in resurser, både offline och online, för att konstruera en personlig religiös utövning i digitala medier. Tack vare en digital miljö med tillgång till mängder av information kan individen välja ut olika delar av religiösa resurser som de tycker är värdefulla, istället för att strikt följa reglerna från endast en religiös institution. Detta leder till att religion blir mer och mer individualiserad (Campbell & Bellar, 2022, s.34-37). I det analyserade materialet ligger fokus på mottagarens personliga relation till sin tro, snarare än att den ska följa institutionella regler. Stor vikt läggs också vid individens egna identitet i relation till Gud, bland annat när Johansson säger ”Så vi börjar förstå, du och jag, vad vi är i honom, vår identitet i Kristus.”(*Vi är guds söner och döttrar*, 08:10). Tron förmedlas som något som aktivt måste upptäckas och integreras i livet. Detta resonerar med Campbell & Bellars idé om att människor använder olika religiösa resurser för att konstruera sin egen tro. Även om man kan argumentera för att Kanal 10 har de resurser som krävs för möjliggöra convergent practice kan vi inte genom enbart det analyserade materialet veta vad tittarna gör med det.

Gemenskap bortom kyrkorummet

Begreppet “networked community” handlar om hur digitala gemenskaper skapas inom religion genom nätverk och känslor av delaktighet och tillhörighet snarare än en kyrka eller annan fysisk plats (Campbell & Bellar, 2022, s.16-19). Då Kanal 10 är en plattform som varken erbjuder kommentarsfält eller chattar är det svårare att se en traditionell gemenskap. Det vi kan se är att Gunnar Johansson använder sig av ett kollektivt språk som får tittarna att känna sig delaktiga. Johansson säger bland annat “Att vi får ta det till oss, både du och jag, och uppleva att det hjälper oss att gå vidare i vårt kristna liv.”(*Vi är Guds söner och döttrar*, 00:39) och “Gud vet precis hur du har det.” (“*En ny skapelse i Kristus*, 08:03). Liknande formuleringar gör att tittaren inte blir en passiv mottagare, utan förväntas dela den kristna tron med Johansson och blir inkluderad i budskapet. Johansson använder återkommande ett kollektivt språk som “du och jag” och “vi”. Detta stärker Campbells & Bellars resonemang om att networked communities till större del bygger på relationella band än fysisk närvaro. Den kristna tron representeras som något gemensamt man delar med andra, mer än en individuell angelägenhet.

Johansson använder sig av familjen som en metafor för den kristna gemenskapen - “Jag ville särskilt stryka under att i Kristus Jesus, i vår identitet, vi är i honom, så är vi också söner och döttrar. Vi är arvsberättigade i honom. Vi är delaktiga utav allting som han har. Precis som barnet som föds in i familjen.” (03:15-03:40).

Familjen blir här en metafor för en större, digital gemenskap där alla har en självklar plats.

Begreppet "multisite reality" har sitt ursprung i fenomenet “multisite churches”, vilket innebär att en enda församling befinner sig på olika platser samtidigt och kommunicerar via teknisk infrastruktur (Campbell & Bellar, 2022, s.69). Fokuset ligger på att institutioner och organisationer försöker skapa en gemensam andlig upplevelse genom att sända till olika platser (Campbell & Bellar, 2022, s.56-57). Kanal 10 kan ses som just en sådan digital mötesplats. Gunnar Johansson talar till en bred publik som kan se innehållet från hela världen. Samtidigt använder han som tidigare nämnts ett kollektivt språk, och talar mycket om ett “vi”. Det viktiga i sammanhanget är inte vart mottagaren befinner sig, utan att alla är del av den kristna gemenskap som förmedlas genom Kanal 10:s medieinnehåll.

Religiös auktoritet i digitala medier

Begreppet “Shifting authority” innebär att religiösa ledare och institutioner som traditionellt har haft stor makt och inflytande både utmanas och stärks av digital media. Å ena sidan ger digitala plattformar en möjlighet för nya religiösa röster att växa och få en följarskara. Å andra sidan kan det stärka existerande religiösa ledare och rörelser, då de får möjlighet att öka sitt inflytande i nya offentliga arenor (Campbell & Bellar, 2022, s.71-73).

Gunnar Johansson har länge arbetat som pastor i pingströrelsen (Frykberg, 2010), som under lång tid varit en befäst religiös auktoritet. Kanal 10 grundades 2005 och är inte kopplat till något specifikt trossamfund, även om de har ingått i samarbeten med olika frikyrkor (Kanal 10, u.å). Dessa två blir alltså olika beståndsdelar i paradoxen som är shifting authority. För Gunnar Johansson blir det digitala en chans att utöka sitt redan etablerade inflytande, och för Kanal 10, som är ett nytt religiöst sammanhang, är det en möjlighet att växa från grunden. Han nämner till exempel att budskapet sprids genom “Kanal 10:s sändningar” (*En ny skapelse i Kristus*, 01:07), vilket visar hur digitala medier används för att nå ut med religion i ett samhälle där kyrkan inte längre har samma självklara roll. Religionen framställs därför

som något som fortfarande kan vara relevant i människors vardag, men genom digitala plattformar och moderna medieformer snarare än enbart genom traditionella kyrkliga rum.

Genom Johanssons predikan tar han rollen som någon som hjälper tittaren att förstå och tolka den kristna tron. Trots det personliga tilltalet framstår Johansson samtidigt som en tydlig religiös auktoritet i videon. Genom att läsa och förklara bibeltexter tar han rollen som en vägledare för tittaren. Han hänvisar även till sin långa erfarenhet som predikant och sin bakgrund inom pingströrelsen (*En ny skapelse i Kristus*, 05:20-05:37), vilket stärker hans position och legitimitet. Campbell (2010, s.19-21) menar att religiös auktoritet ofta formas genom vem som har rätt att tolka religiösa texter och vägleda troende. I videon får Johansson denna roll genom att läsa bibeltexter, förklara deras innebörd och koppla dem till tittarens liv.

Anpassning av religiösa budskap till digital kultur

I materialet syns även hur religion anpassas till ett medialiserat och sekulariserat samhälle genom användningen av vardagligt språk och moderna metaforer. Johansson beskriver exempelvis Jesu försoning som "världens största skuldsanering" (*En ny skapelse i Kristus*, 00:55). Genom att använda ett ekonomiskt begrepp som många känner igen kopplas den kristna läran till vardagliga erfarenheter, vilket kan göra budskapet mer relaterbart och lättare att förstå för en modern publik. Johansson fortsätter även med metaforen om "kvittot", som han använder i flera sammanhang, varav ett är att Jesus beskrivs som ett kvitto på att människan är befriad från skuld (*Skuldbefriad i Kristus*, 03:26-03:36). För att förtydliga detta berättar han en egen historia om borttappade betalningskvitton och kontant med fjärrvärmeverket (*Skuldbefriad i Kristus*, 04:10-07:02). På så sätt översätts komplexa teologiska idéer till vardagliga situationer som tittaren kan känna igen sig i.

Liknande mönster syns även i en annan video, där kristen utveckling jämförs med ett barns uppväxt och mognad (*Livet - en helgelseprocess*, 02:15-04:19). Johansson använder även berättelsen om en skulptör som formar ett konstverk för att förklara människans andliga utveckling (*Livet - en helgelseprocess*, 06:23-06:56). Genom dessa liknelser görs abstrakta religiösa ord mer konkreta och begripliga.

Detta kan kopplas till Campbells teori om Religious Social Shaping of Technology, där religiösa grupper anpassar sitt sätt att kommunicera genom medier för att göra de religiösa budskapen relevanta för sin samtid (Campbell, 2010, s.57-60). I Kanal 10:s videor framställs kristendomen därför inte genom avancerat teologiskt språk, utan genom berättelser, metaforer och vardagliga situationer som vem som helst kan känna sig bekant med. Möjligen leder detta till att lättare kunna nå en publik som inte än är kristna.

5.2 Analys utifrån Stuart Halls representationsteori

Konstruktionen av en kristen identitet

I de analyserade avsnittet konstrueras kristen tro framför allt som en identitet. Gunnar Johansson använder sig frekvent av uttryck som “vi är i Kristus”, “Guds söner och döttrar”, “Kristusidentitet”, “nya skapelser” och “skuldbefriade” (*Vi är Guds söner och döttrar*, 03:10-03:30; *En ny skapelse i Kristus*, 01:07-01:18; *Skuldbefriad i Kristus*, 01:48-02:21). På så sätt framställs kristendomen som ett verktyg för att förstå sig själv och världen, och inte enbart som en trosuppfattning. Utifrån Halls (Hall, 1997, s.15-18) representationsteori kan detta förstås som en process där mening produceras genom språk, symboler och gemensamma tolkningssystem. Enligt Hall (1997, s.24-28) handlar inte representation om att neutralt återge verkligheten, utan om att aktivt konstruera mening kring människor, identiteter och sociala fenomen. Kanal 10:s innehåll kan därför förstås producera mening kring vad livet som kristen innebär.

I samtliga analyserade avsnitt finns en röd tråd av ett inkluderande språk och tilltal. Inte sällan använder sig Johansson av uttryck som “du och jag”, “det gäller dig”, och “vi är” (*Vi är Guds söner och döttrar*, 00:40-00:50; *Skuldbefriad i Kristus*, 01:26-01:38). Genom det inkluderande språket positioneras tittaren som en del av den kristna gemenskapen och erbjuds, i Halls (1997, s.55-56,60) termer, en särskild subjektsposition. Det syftar till att tittaren inte enbart betraktas som mottagare av information. Det finns samtidigt en förväntan om att identifiera sig som troende och delaktig i den kristna identiteten och gemenskapen. Enligt Hall (1997, s.3-5) formas identiteten genom representation och att människor skapar förståelse för sig själva genom de kulturella berättelser och språkssystem de möter. Därför kan

det inkluderande tilltalet förstås bidra till att skapa en kollektiv kristen identitet där publiken blir delaktiga i budskapet.

De olika avsnitten konstruerar den kristna identiteten på något skilda sätt. I *Skuldbefriad i Kristus* betonas förståelse och befrielse från skuld, medan *vi är Guds söner och döttrar* lyfter tillhörighet och gemenskap. I *Livet - en helgelseprocess* framställs kristen identitet som en process i ständig utveckling, och i *En ny skapelse* i Kristus betonas personlig förvandling genom tron. Trots dessa skillnader konstrueras kristendomen genomgående som något som erbjuder mening, gemenskap och förändring för individen.

Meningsskapande genom språk, symboler och vardagliga metaforer

Enligt Halls representationsteori (1997, s.21-22) är det inom kulturella sammanhang som symboler och tecken får mening, genom gemensamma tolkningssystem och kulturella koder. Som tidigare visats används återkommande vardagliga berättelser, metaforer och symboler för att göra kristen tro begriplig för publiken. Utifrån Hall kan dessa förstås som kulturella resurser som skapar mening genom gemensamma tolkningssystem.

I *Skuldbefriad i Kristus* fungerar metaforen om ett slängt kvitto som ett tydligt exempel på detta (*Skuldbefriad i Kristus*, 02:10-03:14; 04:10-07:15). I videon representeras Jesus som ett kvitto på att människan är befriad från skuld. Här kan Johansson ses "översätta" en abstrakt teologisk idé om försoning till något vardagligt som blir lätt för tittaren att begripa. På liknande sätt används i *En ny skapelse i Kristus* uttrycket "världens största skuldsanering" för att beskriva försoningen (*En ny skapelse i Kristus*, 00:47-01:07). Genom att använda ett ekonomiskt begrepp som många människor känner igen kopplas synd och frälsning till vardagliga erfarenheter. Utifrån Hall kan detta förstås som att religiös mening produceras genom kulturella koder som publiken redan delar och förstår. Även familjen används som en central symbol för att skapa mening kring den kristna identiteten. I *Vi är Guds söner och döttrar* berättar Johansson om sina barn och hur de alltid haft fri tillgång till allt hemmet erbjuder (*Vi är Guds söner och döttrar*, 03:30-05:00). Detta blir en metafor för relationen mellan människan och Gud, där den troende representeras som delaktig i "Guds hus". Här

fungerar familjen som en kulturellt igenkännbar symbol för tillhörighet, trygghet och gemenskap. Hall (1997, s.17-18) menar att människor skapar mening genom gemensamma "konceptuella kartor" som gör det möjligt att tolka världen på liknande sätt. På så sätt blir den kristna gemenskapen och identiteten mer relaterbar och begriplig för tittaren när man använder familjen som symbol.

Liknande meningsskapande sker i *Livet- en helgelseprocess*, när en person som nyligen funnit kristendomen liknas vid ett nyfött barn (*Livet – en helgelseprocess*, 02:15-04:19). Med denna metafor framställer Johansson kristen tro som en slags process där man utvecklas och växer, snarare än som något färdigt och perfekt. På så sätt framställs kristendomen som något utvecklande, tryggt och omsorgsfullt. Det är tydligt att ett vardagsnära språk är en gemensam faktor i allt medieinnehåll på Kanal 10 och det blir centralt för hur religion görs begriplig och relevant i deras medieinnehåll. I innehållet skapar de vardagliga berättelserna och symbolerna en bild av kristen tro som tillgänglig, personlig och lätt för en modern publik att förstå.

Kristendom i kontrast till sekulära samhällsideal

Enligt Hall (1997, s.30-32) sker ofta meningsskapande genom skillnader och motsatspar, där något definieras genom vad det inte är. I det analyserade materialet blir detta tydligt i flera av avsnitten när kristen tro återkommande representeras i kontrast till sekulära samhällsideal och alternativa sätt att leva. I *Skuldbefriad i Kristus* gör Johansson exempelvis en tydlig kontrast mellan "jantelagen" och "Kristuslagen" (*Skuldbefriad i Kristus*, 08:34–08:59). Jantelagen framställs som nedvärderande och begränsande, och kristendomen som stärkande och identitetsskapande. Genom denna binära opposition konstrueras den kristna tron som ett alternativ till det sekulariserade samhällets normer och ideal (Hall, 1997, 32). Hall (1997, s.31-32) poängterar att mening och identitet ofta skapas genom skillnader, där man upplyfter vissa föreställningar samtidigt som andra marginaliseras.

Liknande kontraster förekommer i *Vi är Guds söner och döttrar*, där livet som kristen representeras som något rikt, meningsfullt och fyllt av "andliga välsignelser", till skillnad från livet utanför den kristna gemenskapen som indirekt skildras som begränsat och präglat av "svältkost" (*Vi är Guds söner och döttrar*, 08:10-08:20). Ett liv i kristen tro associeras med hopp, överflöd och tillgång, medan ett liv präglat av frånvarande tro representeras som mindre fullständigt, tomt och begränsat.

I linje med Hall (1997, s.10, 31) kan detta förstås som att meningsskapande därmed sker genom att kristen identitet definieras i relation till sin motsats.

Ännu tydligare blir detta i *En ny skapelse i Kristus*, där Johansson berättar om livet han levde innan han blev kristen predikant, ett tidigare liv som en så kallad "raggare" (*En ny skapelse i Kristus*, 05:45-07:47). Det skapas en tydlig kontrast mellan tidigare liv utan tro och det nya liv präglad av kristendomen när Johansson berättar om de "olika livet". Livet innan Johansson funnit sin kristna tro kopplas till "synder, perversiteter och omoral" (*En ny skapelse i Kristus*, 04:42-05:03), medan livet som troende kristen representeras som vägen till frihet, personlig förändring och mening. Hans personliga vittnesbörd kan förstås fungera som ett symboliskt bevis på att religionen har en kraft att förändra människan.

Att man återkommande belyser dessa kontraster resulterar i att programmet inte bara skildrar kristen tro som en privat övertygelse, utan tron beskrivs som ett alternativt sätt att förstå identiteten, samhället och livet. Kristendomen framstår, i relation till det sekulariserade samhället, som något som erbjuder människan riktning, mening och gemenskap genom innehållet.

Religion i ett medialiserat samhälle

De analyserade avsnitten visar även hur kristen tro kommuniceras genom ett digitalt och vardagsnära format. Som tidigare visats används personliga berättelser, direkt tilltal och ett lättillgängligt språk för att göra budskapet relevant och begripligt för publiken. Religionen framställs därmed på ett sätt som är anpassat till digitala medier och medielogik.

Till skillnad från traditionell kyrklig predikan framstår kristendomen här inte enbart som institutionell och kyrklig, utan också som något personligt, tillgängligt och relevant för människors vardag. Det personliga berättandet kan samtidigt förstås resultera i igenkänning och autenticitet för publiken. Enligt Hall (1997, s.3-4) kan medier förstås som centrala arenor där mening skapas och får spridning. Det digitala innehållet på Kanal 10 kan på så sätt förstås som en plats där den kristna tron kan förklaras, representeras och göras relevant i ett samtida sekulariserat samhälle som Sverige. En bild av kristendomen som modern, personlig och vardagsnära skapas när Johansson talar till publiken genom ett lättillgängligt format, med ett inkluderande språk och berättelser från hans vardag.

Vid analys av Kanal 10:s medieinnehåll framkommer det sammanfattningsvis att kristen tro representeras som en identitet karaktäriserad av tillhörighet, gemenskap, förändring och

befrielse. En förståelse av kristendomen som trygg, personlig och livsförändrande konstrueras genom en anpassad användning av symboler, språk och berättelser från vardagen. Genom ett återkommande inkluderande och personligt tilltal positioneras publiken som en självklar del av den kristna gemenskapen. Genom återkommande kontraster mellan sekulära samhällsideal och kristendomen framställs dessutom tron som ett alternativt sätt att skapa förståelse för människan, identiteten och ett liv i det moderna samhället.

6. Slutsats

Syftet med denna studie har varit att undersöka hur kristen tro representeras och formuleras i Kanal 10:s digitala medieinnehåll. Genom en kvalitativ innehållsanalys av fyra videor från Kanal 10:s hemsida har studien analyserat hur kristen identitet, religiösa budskap och gemenskap konstrueras och relaterar till varandra i kanalens innehåll. Resultaten av analysen visar att Kanal 10 till stor del representerar den kristna tron som en personlig identitet och en väg till gemenskap. Genom personliga berättelser från vardagen och ett inkluderande språk framställs den kristna identiteten som nära, begriplig och relevant för mottagaren. Analysen visar också att Kanal 10:s digitala innehåll bidrar till en gemenskap där mottagaren blir del av ett större kristet sammanhang, oavsett var den befinner sig geografiskt.

Studien bidrar till forskning om religion och digitala medier genom att undersöka hur en svensk kristen medieaktör kommunicerar om tro genom digitalt innehåll. Resultaten visar att digitala medier inte enbart fungerar som kanaler för att sprida kristna budskap, utan även som arenor för att bygga en kristen identitet, mening, och gemenskap, samt där religiös auktoritet skapas och förhandlas. Detta ligger i linje med tidigare forskning om religionens medialisering, men bidrar samtidigt med en djupare förståelse för hur dessa fenomen kommer till uttryck konkret i innehållet på Kanal 10. Studien visar därmed att även i ett sekulariserat samhälle som Sverige kan religion ha en fortsatt signifikant roll för identitets- och meningsskapande.

Resultaten kan även kopplas till Hjarvards teorier om medialisering av religion. Analysen av Kanal 10 visar hur kristen tro anpassas till digitala mediers logik genom vardagliga exempel, ett tillgängligt tilltal och personliga berättelser. Därmed framträder religion inte enbart genom

traditionella religiösa institutioner, utan idag görs tron även relevant och begriplig inför en samtida publik genom digitala medier.

För vidare forskning hade det varit intressant att undersöka hur mottagaren tolkar och tar till sig den kristna identitet som Kanal 10, eller andra svenska kristna medieaktörer, kommunicerar. För en bredare förståelse av hur kristen identitet representeras i dagens medielandskap skulle en annan möjlighet vara att jämföra olika aktörer eller plattformars kommunikation.

7. Referenslista

Akademisk litteratur:

Campbell, H.A. (2010). *When Religion Meets New Media*. London: Routledge.

Campbell, H.A. & Bellar W. (2022). *Digital Religion: The Basics*. London: Routledge.

Clark, T., Foster, L., Sloan, L. & Bryman, A. (2021). *Bryman's social research methods*. 6th edn. Oxford: Oxford University Press.

Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London: Sage Publications.

Hjarvard, S. & Lövheim, M. (2012). *Mediatization and Religion: Nordic Perspectives*. Göteborg: Nordicom.

Hjarvard, S. (2012). Three Forms of Mediatized Religion: Changing the Public Face of Religion. Hjarvard, S & Lövheim, M. (red.). *Mediatization and Religion: Nordic Perspectives*. Göteborg: Nordicom. s.21-44.

Taylor, C. (2007). *A Secular Age*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Empiriska källor:

Frykberg, C. (2010). "Gunnar Johansson tar ut kyrkan i verkligheten". Sundsvalls Tidning. Tillgänglig på: <https://www.st.nu/nyheter/gunnar-johansson-tar-ut-kyrkan-i-verkligheten/> (Hämtad: 28/5 2026).

Ungdomsbarometern (2025). *Trender 2025 –Enligt unga!*. Tillgänglig på: [https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/ungdomsbarometern.se/Externa+rapporter/2024/\(c\)+Ungdomsbarometern+2024+-+Trendrapporten+2025.pdf](https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/ungdomsbarometern.se/Externa+rapporter/2024/(c)+Ungdomsbarometern+2024+-+Trendrapporten+2025.pdf) (Hämtad: 13/5 2026).

Kanal 10 (u.å.). *Kanal 10 hemsida*. Tillgänglig på:

<https://kanal10.se/> (Hämtad 15/05 2026).

Kanal 10 Play (2026). *En ny skapelse i Kristus*. Tillgänglig på:

https://play.kanal10.se/watch/en-ny-skapelse-i-kristus-v%C3%A5r-kristusidentitet_xU5bLolFr5cRyOX.html (Hämtad: 15/05 2026).

Kanal 10 Play (2026). *Livet - en helgelseprocess*. Tillgänglig på:

https://play.kanal10.se/watch/livet-en-helgelseprocess-v%C3%A5r-kristusidentitet_7yvurWbqEJFsmV3.html (Hämtad: 15/05 2026).

Kanal 10 Play (2026). *Skuldbefriad i Kristus*. Tillgänglig på:

https://play.kanal10.se/watch/skuldbefriad-i-kristus-v%C3%A5r-kristusidentitet_pjTjYmdsqRVDyq.html (Hämtad: 15/05 2026).

Kanal 10 Play (2026). *Vi är Guds söner och döttrar*. Tillgänglig på:

https://play.kanal10.se/watch/vi-%C3%A4r-guds-s%C3%B6ner-och-d%C3%B6trar-v%C3%A5r-kristusidentitet_KMDlPk1Tf8dL8Fc.html (Hämtad: 15/05 2026).